

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znížiť ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej [jazykovej politike a politike prekladu](#) [Prepojenie].

Rozhodnutia vo veci 45/2015/PMC - Konanie Európskeho úradu pre boj proti podvodom v súvislosti so správou o oznámení protispoločenskej činnosti

Rozhodnutie

Prípad 45/2015/PMC - Otvorené dňa 10/02/2015 - Rozhodnutie z dňa 11/08/2015 -
Dotknutý orgán Európsky úrad pre boj proti podvodom (Nezistil sa žiadny nesprávny úradný postup) |

Prípad sa týkal opatrení úradu OLAF po doručení správy o oznámení protispoločenskej činnosti, v ktorej sa poukazovalo na spojitost' Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (EASA) s údajnou manipuláciou správy o kontrole leteckej bezpečnosti. Po predbežnom posúdení ombudsmanku zaujalo to, čo sa javilo byť rozhodnutím úradu OLAF, a to nezaoberať sa prípadom a postúpiť ho späť agentúre EASA napriek skutočnosti, že oznamovateľ zámerne poslal svoju správu úradu OLAF a nie agentúre EASA. Ombudsmanka dospela k predbežnému názoru, že takéto rozhodnutie by mohlo negatívne ovplyvniť účinnosť oznamovania protispoločenskej činnosti vo všeobecnosti. Rozhodla sa preto, túto záležitosť vyšetriť.

Po kontrole súborov úradu OLAF ombudsmanka zistila, že úrad OLAF správne posúdil otázku, či má začať vyšetrovanie. Ďalej sa ukázalo, že úrad OLAF v skutočnosti prípad uzavrel, požiadal však agentúru EASA, aby záležitosť preskúmala a aby mu podala správu o výsledkoch svojho preskúmania. Úrad OLAF si okrem toho vyhradil právo začať formálne vyšetrovanie v neskoršom štádiu. Na základe týchto súvislostí ombudsmanka konštatovala, že úrad OLAF sa správou sťažovateľa o oznámení protispoločenskej činnosti zaoberal primeraným spôsobom. Ombudsmanka poznamenala, že úrad OLAF mal jasnejšie informovať sťažovateľa o tom, že postúpenie tejto záležitosti agentúre EASA neznamenal, že úrad OLAF nekonal ďalej v tejto veci. Uviedla v tejto súvislosti ďalšiu poznámku.

O okolnostiach, ktoré viedli k podaniu sťažnosti

1. Sťažovateľ je zamestnancom Európskeho úradu pre bezpečnosť letectva (EASA). V roku 2014 dvaja jeho kolegovia absolvovali inšpekciu v členskom štáte s cieľom monitorovať, či tento štát dodržiava právne predpisy EÚ v oblasti bezpečnosti letectva. Inšpektori údajne zistili dva nedostatky. Iba jeden z nedostatkov však viedol k zisteniu v záverečnej správe o inšpekcii. Podľa sťažovateľa manažér EASA odstránil druhé zistenie z politických dôvodov. Podľa názoru sťažovateľa to predstavovalo závažné zneužitie právomoci. Začiatkom augusta 2014 preto predložil úradu OLAF správu o oznamovaní protispoločenskej činnosti [1]. V rámci tohto postupu mal sťažovateľ právo očakávať, že bude chránený pred akýmikoľvek odvetnými opatreniami alebo inými negatívnymi dôsledkami vyplývajúcimi z jeho hlásenia oznamovateľa.

2. Po tom, ako úrad OLAF požiadal sťažovateľa o rôzne objasnenia, v polovici decembra 2014 informoval sťažovateľa, že pri prijímaní svojho rozhodnutia o začatí vyšetrovania zvažil, či vec patrí do jednej z oblastí priority vyšetrovania. Uviedla, že prípad zamietla z dôvodu, že OLAF nie je jediným orgánom, ktorý má právomoc zaoberať sa touto záležitosťou; keďže sa zdá, že v rámci EASA vznikli disciplinárne otázky, išlo o záležitosť v právomoci výkonného riaditeľa EASA. Úrad OLAF preto považoval za vhodné poskytnúť výkonnému riaditeľovi EASA príležitosť túto záležitosť preskúmať. Napokon OLAF informoval sťažovateľa, že pre informáciu postúpil kópiu svojho rozhodnutia Generálnemu riaditeľstvu Európskej komisie pre dopravu (GR MOVE).

3. Sťažovateľ sa potom obrátil na ombudsmana a predsedu Komisie o pomoc v súvislosti s jeho sťažnosťou týkajúcou sa úradu OLAF. [2] Na záver januára 2015 sťažovateľ takisto adresoval svoju sťažnosť agentúre EASA v súlade s ustanoveniami o oznamovaní nekalých praktík [3].

Inšpekcia spisu úradu OLAF zo strany ombudsmana

4. Ombudsmanka identifikovala tieto tvrdenia a tvrdenia sťažovateľa.

Obvinenia

1. Úrad OLAF sa nesprávne rozhodol nevyšetriť správu sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti;

2. OLAF mal príliš veľa času na to, aby rozhodol, či bude vyšetrovať správu o oznamovaní protispoločenskej činnosti.

Pohľadávky

Úrad OLAF by mal:

i) začať vyšetrovanie vo veci vznesenej sťažovateľom; a

ii) poskytnúť mu ochranu ako oznamovateľ.

5. Ombudsman začal vyšetrovanie sťažnosti vykonaním kontroly spisu úradu OLAF, pokiaľ ide o spracovanie správy sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti. [4] Správa o tejto inšpekcii bola postúpená sťažovateľovi. Nemal žiadne pripomienky.

Tvrdenie, že úrad OLAF sa nesprávne rozhodol nevyšetriť správu sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti

Predbežné posúdenie ombudsmana pred inšpekciou

6. **Ombudsmanka** vo svojom úvodnom liste, v ktorom informovala úrad OLAF o inšpekcii, uviedla, že nariadenie č. 883/2013 [5] poskytuje úradu OLAF širokú mieru voľnej úvahy pri rozhodovaní o začatí vyšetrovania. OLAF informoval sťažovateľa, že sa rozhodol nezačať vyšetrovanie vo veci, ktorá bola nahlásená, najmä preto, že a) záležitosť nepatrí do priorít úradu OLAF a b) OLAF nemá výlučnú právomoc vyšetrovať záležitosť, ktorá môže zahŕňať disciplinárne otázky.

7. Ombudsmanka vyjadrila názor, že stanovisko úradu OLAF sa zdá byť v zásade v súlade s diskrečnými právomocami úradu OLAF.

8. **Ombudsmanka** však takisto vyjadrila predbežný názor, že rozhodnutie úradu OLAF nevyšetriť záležitosť a postúpiť sťažnosť agentúre EASA vzbudilo – možno systémovo – obavy v súvislosti s riešením prípadov oznamovania nekalých praktík zo strany úradu OLAF. Článok 22a služobného poriadku stanovuje, že oznamovateľ musí oznámiť prípad závažných nezrovnalostí *bud'* svojej inštitúcii, *alebo* OLAF-u. V dôsledku toho článok 22a služobného poriadku stanovuje *možnosť výberu* miesta, kde sa oznamovateľ môže obrátiť. V prejednávanej veci sa zdá, že sťažovateľ sa zámerne rozhodol kontaktovať OLAF, pričom predpokladal, že jeden z jeho nadriadených v EASA dal svojim kolegom pokyn, aby z politických dôvodov manipulovali s technickou správou. Okrem toho sťažovateľ vyjadril pochybnosti o tom, či ide o ojedinelý prípad, pričom tvrdil, že táto záležitosť môže byť všeobecným problémom. Tvrdil tiež, že pokyny mohli pochádzať od vrcholového manažmentu EASA. Rozhodnutie úradu OLAF nezačať vyšetrovanie správy sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti však znamenalo, že sťažovateľ by mal vec predložiť v prvom rade samotným osobám, o ktorých sa domnieval, že sú zodpovedné za údajné závažné pochybenie.

9. Zdalo sa, že takýto prístup by mohol odradiť oznamovateľov, a tým by mohol oslabiť účinnosť ustanovení o oznamovaní nekalých praktík. Z týchto dôvodov sa ombudsman rozhodol začať vyšetrovanie tohto prípadu.

Záverečné hodnotenie ombudsmana

10. Tento prípad sa netýka *podstaty* sťažnosti sťažovateľa, ale skôr spôsobu, akým ju riešil OLAF.

11. Hoci OLAF má diskrečnú právomoc pri rozhodovaní o nezačatí vyšetrovania v súvislosti s konkrétnym prípadom, je však jasné, že by mal uviesť dôvody pre každé takéto rozhodnutie, ktoré prijme.

12. Počas inšpekcie ombudsmanky sa ukázalo, že úrad OLAF starostlivo zvážil, či má začať vyšetrovanie v súvislosti so správou sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti, a svoj záver založil na objektívnych kritériách. Úrad OLAF označil túto záležitosť za potenciálne závažnú záležitosť, ktorá patrí do jeho vlastného mandátu. Ďalej dospela k záveru, že vzhľadom na to, že správa sa prípadne týka disciplinárnej záležitosti, nie je jediným orgánom, ktorý má právomoc zaoberať sa ňou. Vzhľadom na to, že manipulácia manažéra inšpekčnej správy pravdepodobne predstavuje závažné zneužitie právomoci, stanovisko OLAF-u je v tejto súvislosti primerané.

13. Ešte dôležitejšie je, že z kontrolovaných dokumentov sa ukázalo, že obavy ombudsmana, pokiaľ ide o existenciu potenciálneho systémového problému, boli nepodložené.

14. Predbežná analýza ombudsmana sa zamerala predovšetkým na rozhodnutie úradu OLAF *zamietnuť* prípad. Ukázalo sa však, že OLAF prípad *neuzavrel*, ale *postúpil* záležitosť agentúre EASA na posúdenie. Úrad OLAF okrem toho požiadal agentúru EASA, aby ju informovala o svojej analýze príslušnej záležitosti a zároveň si vyhradila právo začať svoje vlastné vyšetrovanie neskôr. V dôsledku toho, aj keď OLAF informoval sťažovateľa o tom, že sa touto záležitosťou nebude zaoberať, v skutočnosti podnikol primerané kroky na to, aby sa vo veci pokračovalo a aby sa riadne prešetril.

15. Okrem toho sa teraz zistilo, že OLAF nikdy nepožiadaval ani nepozval sťažovateľa, aby sa obrátil na agentúru EASA so svojou správou o oznamovaní protispoločenskej činnosti; informácie, ktoré OLAF poskytol agentúre EASA, boli riadne anonymizované a neumožnili agentúre EASA identifikovať zdroj oznámenia o oznamovaní protispoločenskej činnosti.

16. Ombudsman poznamenáva, že hoci sťažovateľ tvrdil, že jeden alebo viacerí jeho nadriadení boli zapojení do manipulácie s príslušnou inšpekčnou správou, nič nenasvedčuje tomu, že výkonný riaditeľ EASA, ktorému OLAF postúpil vec, bol zapojený do údajnej nezrovnalosti. Ombudsmanka sa preto domnieva, že úrad OLAF konal pri rozhodovaní o postúpení záležitosti výkonnému riaditeľovi EASA na posúdenie a žiadal od neho, aby mu podal správu.

17. Vzhľadom na uvedené ombudsmanka dospela k záveru, že úrad OLAF konal správne pri vybavovaní správy sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti. Ombudsman však považuje za veľmi poľutovaniahodné, že OLAF vo svojej odpovedi sťažovateľovi dostatočne explicitne nevysvetlil, že hoci vec postúpil agentúre EASA, s konečnou platnosťou sa nerozhodol zaoberať sa touto záležitosťou. Sťažovateľ možno nepovažoval za potrebné podať sťažnosť ombudsmanovi, ak by pochopil, že OLAF nielenže vec zamietol, ale v skutočnosti si vyhradil právo priamo sa zapojiť v závislosti od odpovede, ktorú dostane od výkonného riaditeľa

EASA.

Tvrdenie, že OLAF mal príliš veľa času pri rozhodovaní o tom, či bude vyšetrovať oznámenie o oznamovaní protispoločenskej činnosti

Predbežné posúdenie ombudsmana pred inšpekciou

18. V úvodnom liste ombudsmanky, v ktorom informovala úrad OLAF o inšpekcii v tomto prípade, uviedla, že v nariadení 883/2013 sa nestanovuje žiadna konkrétna lehota, v rámci ktorej musí úrad OLAF informovať oznamovateľa o svojom rozhodnutí o začatí alebo nezačatí vyšetrovania. Článok 22b služobného poriadku však stanovuje, že OLAF musí do 60 dní od prijatia oznámenia informovať oznamovateľa o čase potrebnom na prijatie vhodných opatrení. Odkaz na túto lehotu sa uvádza aj v bode 5.2 usmernení úradu OLAF o vyšetrovacích postupoch pre zamestnancov úradu OLAF z 1. októbra 2013.

19. V tomto prípade sa zdá, že došlo k nedorozumeniu, pokiaľ ide o presnú povahu správy sťažovateľa zo začiatku augusta 2014. Zdá sa, že sprievodný list, ktorý sťažovateľ zaslal spolu so svojou správou, výslovne odkazoval na článok 22c služobného poriadku [6]. Hoci túto skutočnosť bolo potrebné objasniť, úrad OLAF požiadal v tejto súvislosti o objasnenie až v polovici októbra 2014, t. j. viac ako 60 dní po doručení správy sťažovateľa. O niekoľko dní neskôr úrad OLAF konečne informoval sťažovateľa, že by mu malo byť doručené rozhodnutie o možnom začatí vyšetrovania do polovice novembra 2014. Lehota 60 dní bola teda po objasnení dodržaná.

20. V polovici novembra 2014 úrad OLAF opäť kontaktoval sťažovateľa, aby ho informoval, že dokončuje svoje stanovisko. Úrad OLAF takisto požiadal o ďalšie objasnenia. Podľa platných postupov sa stanovisko vypracované útvarmi OLAF-u potom zašle generálnemu riaditeľovi, ktorý rozhodne, či ho schváli alebo zmení. Ombudsman zastával názor, že skutočnosť, že tento ďalší krok trval približne ďalší mesiac, sa nezdá byť prehnaná. Ombudsman však informoval úrad OLAF, že čas potrebný na to, aby úrad OLAF rozhodol, že je potrebné požiadať o objasnenie, sa na prvý pohľad objavil príliš dlho.

Záverečné hodnotenie ombudsmana

21. Pokiaľ ide o údajné oneskorenie pri vybavovaní správy sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti, zástupcovia úradu OLAF počas inšpekcie vysvetlili, že správa sťažovateľa bola zaregistrovaná začiatkom augusta 2014. Z dôvodu administratívneho oneskorenia spôsobeného letným dovolenkovým obdobím bol však pridelený spracovateľovi prípadov až koncom augusta 2014.

22. Zástupcovia úradu OLAF sa ospravedlnili za akékoľvek nepríjemnosti spôsobené

sťažovateľovi v tejto súvislosti a požiadali útvary ombudsmana, aby o tom informovali sťažovateľa, čo urobili.

23. Vzhľadom na to, že úrad OLAF uznal, že došlo k oneskoreniu, a za toto omeškanie sa ospravedlnil a že sťažovateľ nepredložil žiadne pripomienky, ombudsman nenašiel žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali ďalšie pokračovanie veci.

Záver

Na základe vyšetrovania tejto sťažnosti ju ombudsman uzatvára týmto záverom:

Tým, že OLAF postúpil otázku, ktorú nastolil sťažovateľ, agentúre EASA na prvé posúdenie, náležite sa zaoberal správou sťažovateľa o oznamovaní protispoločenskej činnosti. Okrem toho neexistujú žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali ďalšie vyšetrovanie, pokiaľ ide o omeškanie OLAF-u pri vyšetrowaní veci.

Sťažovateľ a OLAF budú o tomto rozhodnutí informovaní.

Ďalšia poznámka

Pokiaľ ide o podobné prípady v budúcnosti, OLAF by mohol zvážiť jasnejšie informovanie oznamovateľov o tom, že jeho rozhodnutie neprijat' okamžité opatrenia, ale najprv postúpiť prípad inej inštitúcii alebo orgánu EÚ na posúdenie, neznamená, že OLAF túto záležitosť úplne zamietol, ale skôr by sa mal považovať za vhodný prvý krok pri posudzovaní sťažnosti, ktorú oznámil oznamovateľ.

Emily O'Reilly

Štrasburg, 11. 8. 2015

[1] Podľa článku 22a služobného poriadku môže oznamovateľ nahlásiť podozrenie z nezrovnalostí buď inštitúcii, v ktorej pracuje, alebo úradu OLAF.

[2] Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sa sťažovateľ sťažoval aj na EASA. Tvrdil, že na rozdiel od vnútorných postupov agentúry EASA manipulovala s výsledkami technickej inšpekcie odstránením zistenia v záverečnej správe. Vzhľadom na to, že EASA sa následne začala zaoberať jeho správou o oznamovaní protispoločenskej činnosti, však sťažovateľ informoval ombudsmana, že v súčasnosti chce zrušiť svoju sťažnosť na EASA. Napriek tomu si vyhradil právo obrátiť sa v budúcnosti na ombudsmana, ak sa opatrenia agentúry EASA v nadväznosti na jeho správu ukážu ako neuspokojivé.

[3] Článok 22a služobného poriadku.

[4] Stalo sa tak v súlade s článkom 3 ods. 2 Štatútu európskeho ombudsmana.

[5] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetрованиach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 2013, s. 1).

[6] Článok 22c služobného poriadku stanovuje okrem iného postup podávania sťažností pre oznamovateľov, ktorí nie sú spokojní so spôsobom, akým sa s nimi zaobchádzalo, alebo s nimi sa zaobchádzalo ako s nimi na základe ich oznámenia o protispoločenskej činnosti.